

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en
Sport

Invasieve groep A-streptokokken

Vastgesteld door LOVI: september 2019

Dit stappenplan is een aanvulling op de [LCI-richtlijn Groep A-streptokokkeninfectie](#). Het stappenplan geeft een overzicht van het handelen van de GGD bij een melding van een specifiek ziektegeval, en is daarmee een hulpmiddel om de bestrijding te stroomlijnen.

Voor achtergronden, toelichting en het tot stand komen van het stappenplan wordt verwezen naar de [algemene toelichting op de VSI](#). De LCI spreekt zich niet uit over de taakverdeling tussen disciplines bij de uitvoering van de verschillende stappen. Daarvoor zijn de interne werkafspraken van de betreffende GGD leidend.

Doelen

- Transmissie van invasieve GAS is voorkomen/beperkt.
- De index (en diens omgeving) heeft inzicht in de ziekte, transmissieroute en welke hygiënemaatregelen nodig zijn om transmissie naar anderen te voorkomen.
- De risicocontacten zijn in kaart gebracht en hebben hygiëne- en preventiemaatregelen en eventuele behandeling geadviseerd gekregen.
- Er is een risicoanalyse van de index/contacten.
- Als er sprake is van risicogroepen of risicosituaties, is laboratoriumonderzoek verricht en zijn betrokkenen geïnformeerd over de te nemen maatregelen.
- Bij de index of in diens omgeving is onrust beperkt.
- De behandelaar en/of andere betrokken zorgverleners zijn geïnformeerd of geadviseerd over de behandeling- en/of preventieconsensus van de ziekte volgens de LCI-richtlijn.
- Mogelijke bronnen zijn gemeld in Osiris.

Stap 1 Melding

- Leg gegevens van de melding of het signaal digitaal vast in het elektronisch dossier: datum, tijd en andere relevante informatie.
- Verzamel de laboratoriumgegevens die de diagnose moeten bevestigen. Sla de laboratoriumuitslag op in het elektronisch dossier ter voorkoming van interpretatievergissingen.
- Controleer in de richtlijn of de melding voldoet aan de [meldingscriteria](#). Let op de specifieke criteria rondom STSS (zie richtlijn-bijlage 2 '[Wanneer is er sprake van STSS](#)').
- Verifieer de informatie bij de diagnosticerend behandelaar voordat contact wordt gelegd met de index. Gebruik hiervoor de Osirisvragenlijst Invasieve groep A-streptokokkeninfectie. Overige aandachtspunten zijn:
 - Is de index op de hoogte van de diagnose?
 - Stel vast of het gaat om een STSS, fasciitis necroticans of puerperale koorts.
 - Informeer de betrokken arts over de werkwijze van de GGD.
- Indien meldingsplichtig: binnen 3 dagen in Osiris melden.
- Maak een risicoanalyse. Schat het dreigende gezondheidsprobleem in voor index-contacten-werksituatie-kinderopvang-school-instelling. Stel op basis daarvan prioriteiten.

Stap 2 Interventies

2.1 Planning

- Neem contact op met de index.
- Plan zo nodig een gesprek met de index. Gebruik de [Beslisboom Huisbezoek](#) als handvat bij de beslissing om wel of niet op huisbezoek te gaan.
- Plan zo nodig een bezoek aan school of kinderopvang.

2.2 Bronopsporing en contactonderzoek

- Verifieer of er extra (tijdelijke) onderzoeken zijn met specifieke vragenlijsten.
- Start [bronopsporing](#) bij een mogelijk cluster (> 1 melding) van puerperale koorts.
- Start [contactonderzoek](#) bij fasciitis necroticans of STSS. Inventariseer indien van toepassing wie in aanmerking komt voor profylaxe en wie 30 dagen alert moet zijn op klachten. Regel/coördineer dit. Voeg informatie van het BCO toe aan de risicoanalyse.
- Indien er sprake is van (verdenking van) clustering: onderzoek onderlinge relaties en verbanden tussen andere meldingen van ... [ziekte]. Denk aan mogelijke gemeenschappelijke blootstelling met een contact, zorgverlener of instelling.
- Ga na of er sprake kan zijn van iatrogene verspreiding van de ziekte.

2.3 Signaleren en verwijzen

- Signaleer de lichamelijke, psychische en sociale aspecten als gevolg van de infectieziekte. Begeleid hierin de index of zorg voor verwijzing.
- Signaleer tijdig (collectieve) onrust met name bij clustering en regel voorlichting.

2.4 Voorlichting

- Geef voorlichting aan de index over GAS, [besmettingsweg](#), [algemene preventieve maatregelen](#) en [maatregelen ten aanzien van index en contacten](#).
- Organiseer zo nodig (bijvoorbeeld bij grote onrust) een groepsvoorlichting.
- Geef schriftelijke informatie: zie hiervoor bijvoorbeeld de [publieksinformatie](#) LCI.
- Wijs op de [patiëntenervaringsfilm](#) Groep A-streptokok van het RIVM.
- Verstrek informatie en hygiëeadvies aan betrokken instelling(en) met toestemming van de index (kinderopvang, school, bedrijfsarts of werkgever).
- Benadruk bij voorlichting aan school/kinderopvang de hygiëeadvies. Wijs op de KIDDI app.
- Adviseer bij voorlichting aan instelling(en) over wering van patiënten/werknemers volgens de LCI-richtlijn.

2.5 Netwerk/advisering

- Informeer in geval van puerperale koorts de betrokken verloskundigenpraktijk, kraamzorg en deskundige infectiepreventie van de betrokken zorginstelling.
- Informeer in geval van actie naar kinderopvang of school de respectievelijk uitvoerende zorg 0-19 jaar en eventueel de inspecteur kinderopvang.
- Informeer huisartsen in geval van clustering.
- Informeer andere GGD'en indien er sprake is van clustering in een zorginstelling met een bovenregionale functie.
- Informeer andere GGD indien in de desbetreffende regio onrust kan ontstaan.
- Informeer bij te verwachten persbelangstelling en/of collectieve onrust de eigen directie, afdeling communicatie en het bevoegd gezag (burgemeester en wethouders), conform interne afspraken.

2.6 Registratie en rapportage

- Indien meldingsplichtig: binnen 3 dagen in Osiris melden
- Verzamel gegevens voor verslaglegging, registratie en epidemiologie. Leg alle activiteiten vast in een rapportage met datum, tijd en initialen.
- Verifieer of de definitieve uitslag binnen is.
- Controleer of er tussentijds gerelateerde gevallen gemeld zijn.

- Rapporteer zo nodig terug naar de melder (betrokken arts/huisarts) volgens de intern geldende afspraken.

Stap 3 Evaluatie

- Beoordeel of de doelen behaald zijn.
- Overweeg steekproefsgewijs na 4 weken de index of familie van de index te benaderen om de ervaring met de GGD te evalueren.
- Koppel het dossier terug in het werkoverleg, afhankelijk van de interne werkafspraken.
- Maak, indien intern gebruikelijk, een rapportage voor gemeentes, inspectie, ketenpartners en LCI.